

Svet
Evropske unije

Bruselj, 7. april 2021
(OR. en)

6833/20

**Medinstitucionalna zadeva:
2018/0207 (COD)**

JAI 240
INFO 4
CADREFIN 35
FREMP 23
CODEC 186
JUSTCIV 160
DROIPEN 130
COPEN 394

ZAKONODAJNI AKTI IN DRUGI INSTRUMENTI

Zadeva: Stališče Sveta v prvi obravnavi z namenom sprejetja UREDBE EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA o vzpostavitvi programa Državljeni, enakost, pravice in vrednote ter razveljavitvi Uredbe (EU) št. 1381/2013 Evropskega parlamenta in Sveta in Uredbe Sveta (EU) št. 390/2014

UREDBA (EU) 2021/...
EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

z dne...

**o vzpostavitvi programa Državljeni, enakost, pravice in vrednote
ter razveljavitvi Uredbe (EU) št. 1381/2013 Evropskega parlamenta in Sveta
in Uredbe Sveta (EU) št. 390/2014**

EVROPSKI PARLAMENT IN SVET EVROPSKE UNIJE STA –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije ter zlasti člena 16(2), člena 19(2), člena 21(2), člena 24, člena 167 in člena 168 Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

po posredovanju osnutka zakonodajnega akta nacionalnim parlamentom,

ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora¹,

ob upoštevanju mnenja Odbora regij²,

v skladu z rednim zakonodajnim postopkom³,

¹ UL C 62, 15.2.2019, str. 178.

² UL C 461, 21.12.2018, str. 196.

³ Stališče Evropskega parlamenta z dne 17. aprila 2019 (še ni objavljeno v Uradnem listu) in stališče Sveta v prvi obravnavi z dne ... (še ni objavljeno v Uradnem listu). Stališče Evropskega parlamenta z dne ... (še ni objavljeno v Uradnem listu).

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) V skladu s členom 2 Pogodbe o Evropski uniji (PEU) Unija temelji na vrednotah spoštovanja človekovega dostojanstva, svobode, demokracije, enakosti, pravne države in spoštovanja človekovih pravic, vključno s pravicami pripadnikov manjšin. Te vrednote so skupne vsem državam članicam v družbi, ki jo označujejo pluralizem, nediskriminacija, strpnost, pravičnost, solidarnost ter enakost žensk in moških. Člen 3 PEU nadalje določa, da je cilj Unije krepitev miru, njenih vrednot in blaginje njenih narodov ter da Unija spoštuje svojo bogato kulturno in jezikovno raznolikost ter skrbi za varovanje in razvoj evropske kulturne dediščine. Te vrednote so bile nadalje ponovno potrjene in oblikovane v pravicah, svoboščinah in načelih, zapisanih v Listini Evropske unije o temeljnih pravicah (v nadaljnjem besedilu: Listina).

- (2) Ključno je, da se te pravice in vrednote še naprej dejavno negujejo, ščitijo, spodbujajo, uveljavljajo in da so skupne državljanom in narodom ter da ostanejo v središču projekta Unije, saj lahko oslabitev varstva teh pravic in vrednot v kateri koli državi članici škodljivo vpliva na Unijo kot celoto. Zato bi bilo treba v splošen proračun Unije vnesti določbe za nov Sklad za pravosodje, pravice in vrednote, ki ga bosta sestavljala program Državljeni, enakost, pravice in vrednote ter program Pravosodje, vzpostavljen z Uredbo (EU) .../... Evropskega parlamenta in Sveta¹⁺. V času, ko se evropske družbe soočajo z ekstremizmom, radikalizmom in delitvijo ter ko se krči prostor za neodvisno civilno družbo, je bolj kot kadar koli prej pomembno spodbujati, krepiti in braniti pravosodje, pravice in vrednote Unije o spoštovanju človekovega dostojanstva, svobode, demokracije, enakosti, pravne države in spoštovanje človekovih pravic. To bo imelo globoke in neposredne posledice za politično, družbeno, kulturno in gospodarsko življenje v Uniji. Program za pravosodje bo v skladu s programom za pravosodje za obdobje od 2014 do 2020, vzpostavljen z Uredbo (EU) št. 1382/2013 Evropskega parlamenta in Sveta² kot del novega Sklada za pravosodje, pravice in vrednote še naprej podpiral nadaljnji razvoj Unije kot območja pravice, ki temelji na pravni državi, neodvisnem in nepristranskem sodstvu, vzajemnem priznavanju in medsebojnem zaupanju, dostopu do pravnega varstva ter čezmejnem sodelovanju.

¹ Uredba (EU) .../... Evropskega parlamenta in Sveta z dne ... o vzpostavitvi programa Pravosodje ter o razveljavitvi Uredbe (EU) št. 1382/2013 (UL L ...).

⁺ UL: prosimo, vstavite v besedilo številko, v opombo pa številko, datum in sklic na UL za Uredbo iz dokumenta ST 6834/2020 [2018/0208 (COD)].

² Uredba (EU) št. 1382/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. decembra 2013 o uvedbi programa za pravosodje za obdobje 2014 do 2020 (UL L 354, 28.12.2013, str. 73).

Program Državljeni, enakost, pravice in vrednote (v nadaljnjem besedilu: Program) bo združil program za pravice, enakost in državljanstvo za obdobje od 2014 do 2020, vzpostavljen z Uredbo (EU) št. 1381/2013 Evropskega parlamenta in Sveta¹, ter program Evropa za državljane, ki je bil vzpostavljen z Uredbo Sveta (EU) št. 390/2014² (v nadaljnjem besedilu: predhodna programa).

- (3) Program bi bilo treba vzpostaviti za obdobje sedmih let, da se njegovo trajanje uskladi s trajanjem večletnega finančnega okvira iz Uredbe Sveta (EU, Euratom) št. 2020/2093³.
- (4) Sklad za pravosodje, pravice in vrednote ter njegova dva temeljna programa financiranja bodo osredotočeni na osebe in subjekte, ki prispevajo k uresničevanju in oživljanju naših skupnih vrednot ter bogate raznolikosti, kot tudi pravic in enakosti. Končni cilj je negovanje in ohranjanje enakopravne, odprte, pluralistične, vključujoče in demokratične družbe, ki temelji na pravicah. To vključuje živahno in opolnomočeno civilno družbo, spodbujanje demokratične, državljanske in družbene udeležbe ljudi ter negovanje bogate raznolikosti evropske družbe na temelju naših skupnih vrednot, zgodovine in spomina. V členu 11 PEU je določeno, da institucije Unije vzdržujejo odprt, pregleden in reden dialog s civilno družbo in dajejo državljanom in predstavniškimi združenjem na ustrezen način možnost izražanja in javne izmenjave mnenj glede vseh področij delovanja Unije.

¹ Uredba (EU) št. 1381/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. decembra 2013 o uvedbi programa za pravice, enakost in državljanstvo za obdobje od 2014 do 2020 (UL L 354, 28.12.2013, str. 62).

² Uredba Sveta (EU) št. 390/2014 z dne 14. aprila 2014 o uvedbi programa „Evropa za državljane“ za obdobje 2014–2020 (UL L 115, 17.4.2014, str. 3).

³ Uredba Sveta (EU, Euratom) 2020/2093 z dne 17. decembra 2020 o določitvi večletnega finančnega okvira za obdobje 2021–2027 (UL L 433I, 22.12.2020, str. 11).

- (5) Z ustanovitvijo skupine za civilni dialog bi bilo treba vzpostaviti odprt, pregleden ter reden dialog z upravičenci programa in drugimi ustreznimi deležniki. Skupina za civilni dialog bi morala biti odprt in neformalen forum za razprave ter bi morala prispevati k izmenjavi izkušenj in dobrih praks ter k razpravi o razvoju politik v okviru področij in ciljev programa in povezanih področij. Skupina za civilni dialog ne bi smela imeti nikakršne odgovornosti v zvezi z upravljanjem Programa.
- (6) Z nadgrajevanjem in nadaljnjim razvijanjem pozitivnih izkušenj predhodnih programov, bi moral Program omogočiti razvoj sinergije za spopadanje z izzivi, ki so skupni spodbujanju in zaščiti vrednot Unije, ter za doseganje kritične razsežnosti, potrebne da se dosežejo konkretni rezultati na tem področju. To bo omogočilo v celoti izkoristiti potencial sinergije, da bi učinkoviteje podprli zajeta področja politik in povečali zmožnosti s tem povezanih politik za doseganje oseb in civilne družbe s ciljem uravnotežene geografske razporeditve. Da bi bil program učinkovit, bi moral s prilagojenimi in ciljno usmerjenimi pristopi upoštevati posebnosti različnih politik, njihove različne ciljne skupine in njihove posebne potrebe.

- (7) Popolno spoštovanje in spodbujanje pravne države in demokracije sta bistvenega pomena za krepitev zaupanja državljanov v Unijo in zagotavljanje medsebojnega zaupanja med državami članicami. Program bo s spodbujanjem pravic in vrednot prispeval k oblikovanju bolj demokratične Unije, spoštovanju pravne države in demokratičnega dialoga, preglednosti ter dobremu upravljanju, tudi v primerih, kjer se prostor za civilno družbo krči.
- (8) Za približanje Unije njenim državljanom in spodbujanje demokratične udeležbe so potrebni najrazličnejši ukrepi in usklajena prizadevanja. Evropsko državljanstvo in evropsko identiteto bi bilo treba razviti in nadgraditi tako, da bi državljanom pomagali pri razumevanju procesa oblikovanja politik, in jih spodbujali k vključevanju pri ukrepih Unije. Nadalje, zблиževanje državljanov prek projektov partnerstev med mesti in mrež mest ter podpiranje organizacij civilne družbe na lokalni, regionalni, nacionalni in nadnacionalni ravni na področjih, ki jih zajema Program, bosta prispevala k povečanju udeležbe državljanov v družbi, posledično pa tudi k njihovemu dejavnemu vključevanju v demokratično življenje Unije. Hkrati se s podpiranjem dejavnosti, ki spodbujajo medsebojno razumevanje, medkulturni dialog, kulturne in jezikovne raznolikosti, socialno vključevanje in spoštovanje drugih, krepi občutek pripadnosti Uniji in skupnega državljanstva v okviru evropske identitete, ki temelji na skupnem razumevanju naših deljenih evropskih vrednot, kulture, zgodovine in dediščine. Spodbujanje večjega občutka pripadnosti Uniji in vrednot Unije je zaradi odmaknjenosti in oddaljenosti od evropske celine zlasti pomembno za državljane iz njenih najbolj oddaljenih regij.

- (9) Spominske dejavnosti in kritični razmislek o evropskem zgodovinskem spominu so potrebni za ozaveščanje državljanov, zlasti mladih, o njihovi skupni zgodovini in vrednotah kot temelju za skupno prihodnost. Spominske dejavnosti naj bi spodbudile razmislek o vzrokih za totalitarne režime v sodobni zgodovini Evrope, zlasti za nacizem, ki je povzročil holokavst, za fašizem, stalinizem in totalitarne komunistične režime, ter naj bi ohranjali spomin na žrtve njihovih zločinov. Zajemati bi morale tudi dejavnosti, ki zadevajo druge mejnike in ključne točke v novejši evropski zgodovini. Upoštevati bi bilo treba tudi pomen zgodovinskih, socialnih, kulturnih in medkulturnih vidikov, da bi se oblikovala evropska identiteta na podlagi skupnih vrednot in občutka skupne pripadnosti.
- (10) Državljeni bi se morali poleg tega bolj zavedati svojih pravic, ki izhajajo iz državljanstva Unije, in moralo bi jim biti samoumevno, da lahko živijo, potujejo, študirajo, delajo in sodelujejo v prostovoljnih dejavnostih v drugih državah članicah. Morali bi imeti občutek, da lahko uživajo in uveljavljajo vse svoje državljanske pravice in zaupajo v enakopravnost dostopa, v polno uveljavljanje ter zaščito svojih pravic brez kakršne koli diskriminacije, ne glede na to, kje v Uniji se nahajajo. Civilno družbo je treba podpreti pri spodbujanju, varovanju in ozaveščanju o skupnih vrednotah Unije in pri prispevanju k učinkovitemu uživanju pravic na podlagi prava Unije.

- (11) Enakost spolov je temeljna vrednota in cilj Unije. Kljub temu pa splošen napredek na področju enakosti spolov stagnira. Diskriminacija in neenako obravnavanje žensk in deklet, kot tudi različne oblike nasilja nad njimi, pomenijo kršitev njihovih temeljnih pravic in onemogočajo njihovo polno politično, družbeno in gospodarsko udeležbo v družbi. Poleg tega obstajajo politične, strukturne in kulturne ovire za doseganje resnične enakosti spolov. Pri spodbujanju enakosti spolov in vključevanju vidika enakosti spolov v vse dejavnosti Unije gre torej za osrednjo nalogo Unije in gonilno silo gospodarske rasti in socialnega razvoja, kar bi moral Program podpirati. Posebnega pomena sta aktivno odpravljanje stereotipov ter obravnavanje tihe in presečne diskriminacije. Enak dostop do dela, enaka udeležba na trgu dela in odprava ovir za poklicno napredovanje na vseh področjih, na primer v pravosodju, ter na področjih, povezanih z znanostjo, tehnologijo, inženirstvom in matematiko, so stebri enakosti spolov. Osredotočiti bi se bilo treba tudi na usklajevanje poklicnega in zasebnega življenja ter na enako delitev med ženskami in moškimi nalogami neplačanega gospodinjskega dela in nege otrok, starejših in drugih vzdrževanih oseb, saj so to zadeve, ki so neločljivo povezane z doseganjem enake ekonomske neodvisnosti in udeležbe ter z doseganjem enakosti med ženskami in moškimi.

- (12) Nasilje na podlagi spola in nasilje nad ogroženimi skupinami (otroci, mladi in druge ogrožene skupine, kot so osebe LGBTIQ) in invalidi je resna kršitev temeljnih pravic ter je še naprej prisotno po vsej Uniji in v vseh socialnih in ekonomskih okoliščinah, pri čemer resno negativno vpliva na fizično, duševno in psihično zdravje žrtev ter na družbo v celoti. Zaradi nasilja na podlagi spola in nadlegovanja doma in v javnosti so najbolj prizadete ženske. Boj proti temu nasilju in nadlegovanju je zato ključni ukrep za spodbujanje enakosti spolov. V Konvenciji Sveta Evrope o preprečevanju nasilja nad ženskami in nasilja v družini ter o boju proti njima (v nadaljnjem besedilu: Istanbulska konvencija) je nasilje nad ženskami opredeljeno kot vsa nasilna dejanja na podlagi spola, ki povzročijo ali bi lahko povzročila fizične, spolne, psihične ali ekonomske posledice ali trpljenje žensk, vključno z grožnjami s takimi dejanji, prisilo ali samovoljni odvzem prostosti, ne glede na to, ali do njih pride v javnem ali zasebnem življenju. Za boj proti nasilju na podlagi spola je potreben večrazsežnostni pristop in zajema njegove pravne, gospodarske, izobraževalne in zdravstvene vidike. Prav tako se je treba že od zgodnjih let dejavno soočati s spolnimi stereotipi, kot tudi vsemi oblikami sovražnega govora in spletnega nasilja. V teh okoliščinah ostaja bistveno, da se podpirajo organizacije za pravice žensk in drugi akterji, ki delujejo na tem področju. Otroci, mladi in druge ogrožene skupine, kot so osebe LGBTIQ in invalidi, so prav tako bolj izpostavljeni tveganju, da bodo žrtve nasilja, zlasti v okviru družinskih in intimnih razmerij.

Z ukrepi bi bilo treba spodbujati pravice ogroženih oseb – zlasti pravic otrok, vključno osirotelih zaradi družinskih zločinov ali drugače, in drugih posebej ranljivih skupin otrok – in prispevati k njihovi zaščiti ter zagotoviti njihove pravice do razvoja in dostojanstva. Boj proti vsem oblikam nasilja, zlasti nasilja na podlagi spola, spodbujanje njegovega preprečevanja in zaščita žrtev ter podpora zanje so prednostne naloge Unije, ki pomagajo posameznikom uživati njihove temeljne pravice in prispevajo k enakosti spolov. Program bi moral podpirati te prednostne naloge. Poudarja se, kako pomembno je, da se v skladu s Programom zagotovijo finančna sredstva organizacijam civilne družbe, ki spodbujajo enakost spolov, se borijo proti nasilju na podlagi spola in spodbujajo pravice žensk, vključno s spolnim in reproduktivnim zdravjem in pravicami ter pravicami oseb LGBTIQ, v vseh državah članicah. Vse te dejavnosti so namenjene spodbujanju ključnih vrednot Unije in bi jih bilo zato treba brez izjeme podpirati v vsej Uniji.

- (13) Za preprečevanje vseh oblik nasilja in boj proti njim ter za zaščito žrtev sta potrebna močna politična volja in usklajeno ukrepanje, ki temelji na metodah in rezultatih predhodnih programov Daphne, programa za pravice, enakost in državljanstvo ter programa za pravosodje. Zlasti financiranje iz programa Daphne, ki je namenjeno preprečevanju nasilja in boju proti nasilju nad otroki, mladimi in ženskami ter za zaščito žrtev, je že vse od njegove uvedbe leta 1997 resnično uspešno, tako v smislu priljubljenosti pri deležnikih (javni organi, akademske institucije in nevladne organizacije) kot v smislu uspešnosti financiranih projektov. S sredstvi iz programa Daphne se financirajo projekti za ozaveščanje, zagotavljanje podpornih storitev za žrtve in podporo dejavnostim organizacij civilne družbe, ki delujejo na terenu. Obravnava vse oblike nasilja, vključno z nasiljem v družini, spolnim nasiljem, trgovino z ljudmi, zalezovanjem in škodljivimi tradicionalnimi praksami, kot je pohabljanje ženskih spolovil, kot tudi novimi oblikami nasilja, kot sta kibernetško ustrahovanje in spletno nadlegovanje. Glede na to, da je število žrtev nasilja na podlagi spola še vedno zaskrbljujoče, je pomembno, da se vsi ti ukrepi izvajajo še naprej z neodvisnimi dodeljenimi proračunskimi sredstvi za dejavnosti, s katerimi se uresničuje specifični cilj preprečevanja vseh oblik nasilja na podlagi spola in boja proti njim v okviru programa Daphne, ter da se navedeni rezultati in pridobljene izkušnje ustrezno upoštevajo pri izvajanju programa.

- (14) Nediskriminacija je temeljno načelo Unije. Člen 19 Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU) omogoča ukrepe za boj proti diskriminaciji na podlagi spola, rase ali narodnosti, vere ali prepričanja, invalidnosti, starosti ali spolne usmerjenosti. Načelo nediskriminacije je zapisano tudi v členu 21 Listine. Treba bi bilo upoštevati posebnosti različnih oblik diskriminacije, vključno z neposredno, posredno in strukturno diskriminacijo, in vzporedno pripraviti ustrezne ukrepe za preprečevanje in zatiranje diskriminacije na eni ali več podlagah. Program bi moral podpirati ukrepe za preprečevanje in zatiranje vseh oblik diskriminacije, rasizma, ksenofobije, afrofobije, antisemitizma, anticiganizma, islamofobije in vseh oblik nestrpnosti, vključno s homofobijo, bifobijo, transfobijo, interfobijo ter nestrpnostjo, ki temelji na spolni identiteti – na spletu in drugje – kot tudi nestrpnostjo do pripadnikov manjšin, ob upoštevanju večplastne diskriminacije. V tem smislu bi bilo treba posebno pozornost nameniti tudi preprečevanju in zatiranju vseh oblik nasilja, sovraštva, segregacije in stigmatizacije, kot tudi boju proti nasilništvu, nadlegovanju in nestrpni obravnavi. Program bi bilo treba izvajati tako, da bi se vzajemno dopolnjeval z drugimi dejavnostmi Unije, ki imajo enake cilje, zlasti s tistimi iz Sporočila Komisije z dne 5. aprila 2011 z naslovom „Okvir EU za nacionalne strategije vključevanja Romov do leta 2020“ in iz Priporočila Sveta z dne 9. decembra 2013 o učinkovitih ukrepih za vključevanje Romov v državah članicah¹.

¹ UL C 378, 24.12.2013, str. 1.

- (15) Socialne in okoljske ovire kot tudi slaba dostopnost preprečujejo, da bi bili invalidi enako kot vsi drugi polno in učinkovito udeleženi v družbi. Invalidi se pogosto srečujejo z ovirami, med drugim pri dostopu do trga dela, izkoriščanju prednosti vključujočega in kakovostnega izobraževanja, izogibanju revščini in socialni izključenosti, uživanju dostopa do pobud na področju kulture in medijev ter uveljavljanju političnih pravic. Kot podpisnica Konvencije Združenih narodov o pravicah invalidov se je Unija skupaj z vsemi državami članicami zavezala, da bo spodbujala, varovala in zagotavljala polno in enakopravno uživanje vseh človekovih pravic in temeljnih svoboščin za vse invalide. Navedena konvencija je postala sestavni del pravnega reda Unije.

- (16) Pravica do spoštovanja zasebnega in družinskega življenja, stanovanja ter komunikacij je temeljna pravica, zapisana v členu 7 Listine. Varstvo osebnih podatkov je temeljna pravica, zapisana v členu 16 PDEU in členu 8 Listine. Skladnost s pravili o varstvu osebnih podatkov nadzirajo neodvisni nadzorni organi. Pravni okvir Unije, zlasti Uredba (EU) 2016/679 Evropskega parlamenta in Sveta¹ ter Direktiva (EU) 2016/680 Evropskega parlamenta in Sveta², vsebuje določbe za zagotavljanje učinkovitega izvajanja pravice do varstva osebnih podatkov. Navedena pravna instrumenta nacionalnim nadzornim organom za varstvo podatkov nalagata, da morajo spodbujati ozaveščenost in razumevanje javnosti o tveganjih, pravilih, zaščitnih ukrepih in pravicah v zvezi z obdelavo osebnih podatkov. Glede na pomen pravice do varstva osebnih podatkov v času hitrega tehnološkega napredka bi morala biti Unija zmožna izvajati dejavnosti ozaveščanja, tudi s podporo organizacij civilne družbe, ki zagovarjajo varstvo osebnih podatkov v skladu s standardi Unije, ter opravljati študije in druge ustrezne dejavnosti.

¹ Uredba (EU) 2016/679 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. aprila 2016 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov in o prostem pretoku takih podatkov ter o razveljavitvi Direktive 95/46/ES (Splošna uredba o varstvu podatkov) (UL L 119, 4.5.2016, str. 1).

² Direktiva (EU) 2016/680 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. aprila 2016 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov, ki jih pristojni organi obdelujejo za namene preprečevanja, preiskovanja, odkrivanja ali pregona kaznivih dejanj ali izvrševanja kazenskih sankcij, in o prostem pretoku takih podatkov ter o razveljavitvi Okvirnega sklepa Sveta 2008/977/PNZ (UL L 119, 4.5.2016, str. 89).

- (17) Člen 24 PDEU določa, da Evropski parlament in Svet določita postopke in pogoje za vložitev državljske pobude v smislu člena 11 PEU. To sta storila s sprejetjem Uredbe (EU) 2019/788 Evropskega parlamenta in Sveta¹. Program bi moral podpirati financiranje tehnične in organizacijske podpore za izvajanje navedene uredbe, s čimer bi podpiral uresničevanje pravice državljanov do predlaganja in podpiranja evropskih državljskih pobud.
- (18) V skladu s členoma 8 in 10 PDEU bi moral Program pri vseh dejavnostih podpirati vključevanje načela enakosti spolov in načela nediskriminacije. Pri vmesni in končni oceni Programa bi bilo treba oceniti učinke na enakost spolov, da bi presodili, v kolikšni meri Program prispeva k enakosti spolov, in ocenili, ali ima nenamerne negativne učinke na enakost spolov. V tem smislu in ob upoštevanju različne narave in obsega dejavnosti različnih sklopov Programa bo pomembno, da se posamezni podatki, ki jih zberejo nosilci projektov, razčlenijo glede na spol, kadar je to mogoče. Prav tako je pomembno, da se vložnikom zagotovijo informacije o tem, kako upoštevati enakost spolov, vključno z informacijami o uporabi orodij za upoštevanje načela enakosti spolov, kot sta proračunsko načrtovanje ob upoštevanju vidika spola in po potrebi ocene učinka na enakost spolov. Pri posvetovanju s strokovnjaki in deležniki bi bilo treba upoštevati uravnoteženo zastopnost spolov.

¹ Uredba (EU) 2019/788 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. aprila 2019 o evropski državljski pobudi (UL L 130, 17.5.2019, str. 55).

- (19) Člen 3 PEU Unijo med drugim obvezuje, da spodbuja varstvo pravic otrok v skladu s členom 24 Listine in Konvencijo Združenih narodov o otrokovih pravicah.
- (20) Države članice so v skladu z akti Unije o enakem obravnavanju ustanovile neodvisne organe za spodbujanje enakega obravnavanja (v nadaljnjem besedilu: organi za enakost), z namenom boja proti diskriminaciji na podlagi rase in narodnosti ter tudi spola. Vendar so številne države članice zahteve teh aktov Unije presegle in zagotovile, da lahko organi za enakost obravnavajo tudi diskriminacijo na drugih podlagah, kot so jezik, starost, spolne značilnosti, spolna identiteta in spolna raznolikost, spolna usmerjenost, vera in prepričanje ter invalidnost. Organi za enakost imajo ključno vlogo pri spodbujanju enakosti in zagotavljanju učinkovite uporabe zakonodaje o enakem obravnavanju, zlasti z zagotavljanjem neodvisne pomoči žrtvam diskriminacije, opravljanjem neodvisnih raziskav v zvezi z diskriminacijo, objavljanjem neodvisnih poročil in dajanjem priporočil o vseh vprašanjih, povezanih z diskriminacijo v njihovih državah članicah. Bistveno je, da je glede tega delo organov za enakost usklajeno na ravni Unije.

Leta 2007 je bila ustanovljena Evropska mreža organov za enakost (Equinet), ki jo sestavljajo nacionalni organi za enakost, kot je določeno z direktivama Sveta 2000/43/ES¹ in 2004/113/ES² ter direktivama 2006/54/ES³ in 2010/41/EU⁴ Evropskega parlamenta in Sveta. Komisija je 22. junija 2018 sprejela Priporočilo (EU) 2018/951⁵ o standardih za organe za enakost, ki zajema njihove pristojnosti, neodvisnost, učinkovitost ter usklajevanje in sodelovanje. Položaj Equinet je edinstven, saj gre za edini subjekt, ki zagotavlja usklajevanje dejavnosti med organi za enakost. To usklajevanje, ki ga opravlja Equinet, je ključnega pomena za učinkovito izvajanje protidiskriminacijske zakonodaje Unije v državah članicah in bi ga bilo treba podpirati v okviru Programa.

¹ Direktiva Sveta 2000/43/ES z dne 29. junija 2000 o izvajanju načela enakega obravnavanja oseb ne glede na raso ali narodnost (UL L 180, 19.7.2000, str. 22).

² Direktiva Sveta 2004/113/ES z dne 13. decembra 2004 o izvajanju načela enakega obravnavanja moških in žensk pri dostopu do blaga in storitev ter oskrbi z njimi (UL L 373, 21.12.2004, str. 37).

³ Direktiva 2006/54/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 5. julija 2006 o uresničevanju načela enakih možnosti ter enakega obravnavanja moških in žensk pri zaposlovanju in poklicnem delu (UL L 204, 26.7.2006, str. 23).

⁴ Direktiva 2010/41/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 7. julija 2010 o uporabi načela enakega obravnavanja moških in žensk, ki opravljajo samostojno dejavnost, in o razveljavitvi Direktive Sveta 86/613/EGS (UL L 180, 15.7.2010, str. 1).

⁵ Priporočilo Komisije (EU) 2018/951 z dne 22. junija 2018 o standardih za organe za enakost (UL L 167, 4.7.2018, str. 28).

- (21) Da bi povečali uporabniku prijazno dostopnost ter zagotovili nepristransko vodenje in praktične informacije ter pomoč vložnikom, deležnikom in upravičencem v zvezi z vsemi vidiki Programa, bi morale države članice imeti možnost, da vzpostavijo kontaktne točke Programa. Kontaktne točke Programa bi morale svoje naloge izvajati neodvisno in brez poseganja javnih organov v njihovo sprejemanje odločitev. Pomembno je, da imajo države članice možnost izbrati najustreznejši način upravljanja teh kontaktnih točk Programa, vključno prek javnih organov, organizacij civilne družbe ali njihovih konzorcijev. Kontaktne točke Programa ne bi smele imeti nikakršne odgovornosti v zvezi z upravljanjem Programa.

- (22) Neodvisni organi za človekove pravice in organizacije civilne družbe imajo ključno vlogo pri spodbujanju in varovanju skupnih vrednot Unije in ozaveščanju o njih ter pri prispevanju k učinkovitemu uveljavljanju pravic na podlagi prava Unije, vključno z Listino. Kot je razvidno iz Resolucije Evropskega parlamenta z dne 19. aprila 2018¹, sta povečanje financiranja in ustrezna finančna podpora ključnega pomena za razvoj spodbudnega in trajnostnega okolja za organizacije civilne družbe, da se okrepi njihova vloga in da se jim omogoči, da lahko svoje naloge izvajajo neodvisno in učinkovito. Financiranje na ravni Unije bi moralo dopolnjevati prizadevanja na nacionalni ravni s prispevanjem k podpiranju, opolnomočenju in izgradnji zmogljivosti neodvisnih organizacij civilne družbe, ki so dejavne pri spodbujanju pravic in vrednot ter katerih dejavnosti prispevajo k strateškem uveljavljanju pravic na podlagi prava Unije, vključno Listine, med drugim prek zagovorništva, kot so strateški sodni postopki, vodenje kampanj, komuniciranje in druge dejavnosti nadzora, kot tudi k spodbujanju in varovanju vrednot Unije na lokalni, regionalni, nacionalni in nadnacionalni ravni in ozaveščanju o teh vrednotah. Program bi bilo treba izvajati na uporabniku prijazen način, na primer z uporabniku prijaznim postopkom prijave in poročanja. Posebno pozornost bi bilo treba nameniti dostopnosti Programa za organizacije civilne družbe na lokalni, regionalni, nacionalni in nadnacionalni ravni, vključno z lokalnimi organizacijami civilne družbe, kot tudi zmogljivosti upravičencev. To bi moralo vključevati upoštevanje zagotavljanja finančne podpore tretjim stranem, kadar je to primerno.

¹ UL C 390, 18.11.2019, str. 117.

- (23) Komisija bi morala zagotoviti splošno skladnost, dopolnjevanje in sinergijo z delom organov, uradov in agencij Unije, zlasti z Evropskim inštitutom za enakost spolov in Agencijo Evropske unije za temeljne pravice, ter bi se moralo upoštevati delo drugih nacionalnih in mednarodnih akterjev na področjih, ki jih Program zadeva.
- (24) Program bi moral biti pod določenimi pogoji odprt za sodelovanje članic Evropskega združenja za prosto trgovino (EFTA), ki so članice Evropskega gospodarskega prostora (EGP). Države pristopnice, države kandidatke in potencialne države kandidatke, ki uživajo ugodnosti predpristopne strategije, države, ki so zajete z evropsko sosedsko politiko, in druge tretje države bi tudi morale imeti možnost sodelovanja v Programu.

- (25) Za zagotovitev učinkovite dodelitve sredstev iz splošnega proračuna Unije je treba zagotoviti, da imajo vsi ukrepi, ki se izvajajo na podlagi Programa, dodano vrednost Unije, ter da dopolnjujejo ukrepe držav članic in so usklajeni z drugimi ukrepi Unije. Treba bi bilo stremeti k skladnosti, dopolnjevanju in sinergijam s programi financiranja, ki podpirajo področja politike, ki so medsebojno tesno povezane, zlasti s programom Pravosodje kot tudi s programoma Ustvarjalna Evropa, vzpostavljenim z Uredbo (EU) .../... Evropskega parlamenta in Sveta¹⁺ in Erasmus+, vzpostavljenim z Uredbo (EU) .../... Evropskega parlamenta in Sveta²⁺⁺, da bi uresničili potencial kulturnih povezav na področju kulture, medijev, umetnosti, izobraževanja in ustvarjalnosti. Ustvariti je treba sinergijo z drugimi programi financiranja Unije, zlasti na področjih zaposlovanja in boja proti socialni izključenosti, še posebej z Evropskim socialnim skladom plus, kot tudi na področjih notranjega trga, podjetništva, mladine, zdravja, državljanstva, pravosodja, migracij, varnosti, raziskav, inovacij, tehnologije, industrije, kohezijske politike, turizma, zunanjih odnosov, trgovine in trajnostnega razvoja.

¹ Uredba (EU) .../... Evropskega parlamenta in Sveta z dne ... o vzpostavitvi programa Ustvarjalna Evropa (2021–2027) in razveljavitvi Uredbe (EU) št. 1295/2013 (UL L ...).

⁺ UL: prosimo vstavite v besedilo številko in v opombo številko, datum in sklic na UL za Uredbo iz dokumenta ST 14146/20 [2018/190 (COD)].

² Uredba (EU) .../... Evropskega parlamenta in Sveta z dne ... o vzpostavitvi programa Unije za izobraževanje in usposabljanje, mladino ter šport Erasmus+ ter o razveljavitvi Uredbe (EU) št. 1288/2013 (UL L ...).

⁺⁺ UL: prosimo vstavite v besedilo številko in v opombo številko, datum in sklic na UL za Uredbo iz dokumenta ST 14148/20 [2018/191 (COD)].

- (26) Ta uredba za celotno obdobje trajanja programa določa finančna sredstva, ki za Evropski parlament in Svet pomenijo prednostni referenčni znesek v letnem proračunskem postopku v smislu točke 18 Medinstitucionalnega sporazuma z dne 16. decembra 2020 med Evropskim parlamentom, Svetom Evropske unije in Evropsko komisijo o proračunski disciplini, sodelovanju v proračunskih zadevah in dobrem finančnem poslovanju ter novih virih lastnih sredstev, vključno s časovnim načrtom za uvedbo novih virov lastnih sredstev¹.
- (27) V skladu s členom 193(2) Uredbe (EU, Euratom) 2018/1046 Evropskega parlamenta in Sveta² (v nadaljnjem besedilu: finančna uredba) se nepovratna sredstva lahko dodelijo za ukrep, ki se je že začel izvajati, pod pogojem, da vložnik lahko dokaže, da je bilo treba ukrep začeti izvajati pred podpisom sporazuma o nepovratnih sredstvih. Vendar pa stroški, nastali pred datumom vložitve vloge za nepovratna sredstva, niso upravičeni, razen v ustrezno utemeljenih izjemnih primerih. Da pri zagotavljanju podpore Unije ne bi prihajalo do motenj, ki bi lahko škodovala interesom Unije, bi moralo biti mogoče za omejeno obdobje na začetku večletnega finančnega okvira 2021–2027 šteti stroške, nastale v zvezi z ukrepi, podprtimi na podlagi te uredbe, ki so se že začeli izvajati, kot upravičene od 1. januarja 2021, tudi če so nastali pred vložitvijo vloge za nepovratna sredstva.

¹ UL L433 I, 22.12.2020, str. 28.

² Uredba (EU, Euratom) 2018/1046 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. julija 2018 o finančnih pravilih, ki se uporabljajo za splošni proračun Unije, spremembi uredb (EU) št. 1296/2013, (EU) št. 1301/2013, (EU) št. 1303/2013, (EU) št. 1304/2013, (EU) št. 1309/2013, (EU) št. 1316/2013, (EU) št. 223/2014, (EU) št. 283/2014 in Sklepa št. 541/2014/EU ter razveljavitvi Uredbe (EU, Euratom) št. 966/2012 (UL L 193, 30.7.2018, str. 1).

- (28) Za ta program se uporablja finančna uredba. Finančna uredba določa pravila za izvrševanje proračuna Unije, vključno s pravili o nepovratnih sredstvih, nagradah, javnih naročilih, posrednem upravljanju, finančnih instrumentih, proračunskih jamstvih, finančni pomoči in o povračilu zunanjim strokovnjakom.
- (29) Vrste financiranja in načine izvajanja na podlagi te uredbe bi bilo treba izbrati na podlagi njihove zmožnosti uresničevanja specifičnih ciljev ukrepov in doseganja rezultatov, pri čemer bi bilo treba upoštevati zlasti stroške nadzorov, upravno breme, zmogljivost ustreznih deležnikov in ciljnih upravičencev ter pričakovana tveganja neskladnosti. To bi moralo vključevati razmislek o uporabi pavšalnih zneskov, pavšalnih stopenj kot tudi stroškov na enoto ter financiranja, ki ni povezano s stroški, kot je določeno v členu 125(1) finančne uredbe.

(30) V skladu s finančno uredbo, Uredbo (EU, Euratom) št. 883/2013 Evropskega parlamenta in Sveta¹ ter uredbami Sveta (ES, Euratom) št. 2988/95², (Euratom, ES) št. 2185/96³ in (EU) 2017/1939⁴ se finančni interesi Unije zaščitijo s sorazmernimi ukrepi, ki vključujejo ukrepe v zvezi s preprečevanjem, odkrivanjem, odpravljanjem in preiskovanjem nepravilnosti, tudi goljufij, z izterjavo izgubljenih, neupravičeno izplačanih ali nepravilno porabljenih sredstev ter po potrebi z naložitvijo upravnih sankcij. Zlasti je v skladu z uredbama (Euratom, ES) št. 2185/96 in (EU, Euratom) št. 883/2013 Evropski urad za boj proti goljufijam (OLAF) pooblaščen za izvajanje upravnih preiskav, vključno s pregledi in inšpekcijami na kraju samem, da bi ugotovil, ali je prišlo do goljufije, korupcije ali kakršnega koli drugega nezakonitega ravnanja, ki škodi finančnim interesom Unije. Evropsko javno tožilstvo (EJT) je v skladu z Uredbo (EU) 2017/1939 pooblaščen za preiskovanje in pregon kaznivih dejanj, ki škodijo finančnim interesom Unije, kot je določeno v Direktivi (EU) 2017/1371 Evropskega parlamenta in Sveta⁵.

¹ Uredba (EU, Euratom) št. 883/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. septembra 2013 o preiskavah, ki jih izvaja Evropski urad za boj proti goljufijam (OLAF), ter razveljavitvi Uredbe (ES) št. 1073/1999 Evropskega parlamenta in Sveta in Uredbe Sveta (Euratom) št. 1074/1999 (UL L 248, 18.9.2013, str. 1).

² Uredba Sveta (ES, Euratom) št. 2988/95 z dne 18. decembra 1995 o zaščiti finančnih interesov Evropskih skupnosti (UL L 312, 23.12.1995, str. 1).

³ Uredba Sveta (Euratom, ES) št. 2185/96 z dne 11. novembra 1996 o pregledih in inšpekcijah na kraju samem, ki jih opravlja Komisija za zaščito finančnih interesov Evropskih skupnosti pred goljufijami in drugimi nepravilnostmi (UL L 292, 15.11.1996, str. 2).

⁴ Uredba Sveta (EU) 2017/1939 z dne 12. oktobra 2017 o izvajanju okrepljenega sodelovanja v zvezi z ustanovitvijo Evropskega javnega tožilstva (EJT) (UL L 283, 31.10.2017, str. 1).

⁵ Direktiva (EU) 2017/1371 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 5. julija 2017 o boju proti goljufijam, ki škodijo finančnim interesom Unije, z uporabo kazenskega prava (UL L 198, 28.7.2017, str. 29).

V skladu s finančno uredbo mora vsaka oseba ali subjekt, ki prejema sredstva Unije, v celoti sodelovati pri zaščiti finančnih interesov Unije, Komisiji, OLAF, Računskemu sodišču in, za tiste države članice, ki so vključene v okrepljeno sodelovanje na podlagi Uredbe (EU) 2017/1939, EJT podeliti potrebne pravice in dostop ter zagotoviti, da vse tretje strani, ki so vključene v izvrševanje sredstev Unije, podelijo enakovredne pravice.

- (31) Tretje države, ki so članice EGP, so lahko v programih Unije udeležene v okviru sodelovanja, vzpostavljenega na podlagi Sporazuma o Evropskem gospodarskem prostoru¹, ki določa izvajanje programov na podlagi odločitve, sprejete na podlagi navedenega sporazuma. Tretje države lahko sodelujejo tudi na podlagi drugih pravnih instrumentov. V to uredbo bi bilo treba vnesti posebno določbo, s katero se od tretjih držav zahteva, da odgovornemu odredbodajalcu, OLAF in Računskemu sodišču podelijo potrebne pravice in dostop, da lahko v celoti izvajajo svoje pristojnosti.
- (32) Za to uredbo se uporabljajo horizontalna finančna pravila, ki sta jih Evropski parlament in Svet sprejela na podlagi člena 322 PDEU. Ta pravila so navedena v finančni uredbi in določajo zlasti postopek za pripravo proračuna in njegovo izvrševanje prek nepovratnih sredstev, javnih naročil, nagrad in posrednega izvrševanja, obenem pa urejajo nadzor odgovornosti finančnih udeležencev. Pravila, sprejeta na podlagi člena 322 PDEU, zajemajo tudi splošni režim pogojenosti za zaščito proračuna Unije.

¹ UL L 1, 3.1.1994, str. 3.

- (33) Na podlagi Sklepa Sveta 2013/755/EU¹ so osebe in ustrezni javni in/ali zasebni organi ter institucije v posamezni čezmorski državi in ozemlju upravičeni do financiranja v skladu s pravili in cilji programa ter ureditvami, ki se uporabljajo v državi članici, s katero je zadevna čezmorska država ali ozemlje povezano.
- (34) Kot odraz dejstva, da se je treba proti podnebnim spremembam boriti skladno z zavezami, ki jih je Unija prevzela v zvezi z izvajanjem Pariškega sporazuma, sprejetega v okviru Okvirne konvencije Združenih narodov o podnebnih spremembah, in uresničevanjem ciljev Združenih narodov glede trajnostnega razvoja, naj bi Program prispeval k širšemu upoštevanju podnebnih ukrepov in k doseganju skupnega cilja, da se 30 % proračunskih odhodkov Unije nameni podnebnim ciljem in ambiciji, da se v letu 2024 odhodkom na področju biotske raznovrstnosti nameni 7,5 % proračuna Unije, v letih 2026 in 2027 pa 10 %, pri čemer je treba upoštevati obstoječa prekrivanja med podnebnimi cilji in cilji na področju biotske raznovrstnosti. Program bi moral podpirati dejavnosti, pri katerih bi bili v celoti upoštevani podnebni in okoljski standardi, prednostne naloge Unije ter načelo "ne škodujmo" iz Evropskega zelenega dogovora. Med pripravo in izvajanjem Programa bodo opredeljeni ustrezni ukrepi, ki bodo ponovno ocenjeni v okviru ustreznega ocenjevanja in revizijskih postopkov.

¹ Sklep Sveta 2013/755/EU z dne 25. novembra 2013 o pridružitvi čezmorskih držav in ozemelj Evropski uniji (Sklep o pridružitvi čezmorskih držav in ozemelj) (UL L 344, 19.12.2013, str. 1).

- (35) Na podlagi odstavkov 22 in 23 Medinstitucionalnega sporazuma z dne 13. aprila 2016 o boljši pripravi zakonodaje¹ bi bilo treba ta program oceniti na podlagi informacij, zbranih v skladu s posebnimi zahtevami glede spremljanja, pri tem pa se izogibati nalaganju upravnega bremena, zlasti državam članicam, in pretiranemu urejanju. Te zahteve bi morale po potrebi vključevati merljive kazalnike kot podlago za ocenjevanje dejanskih rezultatov Programa.
- (36) Za zagotovitev učinkovitega ocenjevanja napredka Programa za doseganje njegovih ciljev bi bilo treba na Komisijo prenesti pooblastilo, da v skladu s členom 290 PDEU sprejme akte v zvezi s kazalniki, navedenimi v členih 14 in 16 ter Prilogi II. Zlasti je pomembno, da se Komisija pri svojem pripravljalnem delu ustrezno posvetuje, vključno na ravni strokovnjakov, in da se ta posvetovanja izvedejo v skladu z načeli, določenimi v Medinstitucionalnem sporazumu z dne 13. aprila 2016 o boljši pripravi zakonodaje. Za zagotovitev enakopravnega sodelovanja pri pripravi delegiranih aktov Evropski parlament in Svet zlasti prejmeta vse dokumente sočasno s strokovnjaki iz držav članic, njuni strokovnjaki pa se sistematično lahko udeležujejo sestankov strokovnih skupin Komisije, ki zadevajo pripravo delegiranih aktov.

¹ UL L 123, 12.5.2016, str. 1.

- (37) Za zagotovitev enotnih pogojev izvajanja te uredbe bi bilo treba na Komisijo prenesti izvedbena pooblastila. Ta pooblastila bi bilo treba izvajati v skladu z Uredbo (EU) št. 182/2011 Evropskega parlamenta in Sveta¹.
- (38) Ker ciljev te uredbe, in sicer zaščititi ter spodbujati pravice in vrednote, kot so določene v Pogodbah, Listini in veljavnih mednarodnih konvencijah o človekovih pravicah, države članice ne morejo zadovoljivo doseči, temveč se zaradi obsega ali učinka ukrepa lažje dosežejo na ravni Unije, lahko Unija sprejme ukrepe v skladu z načelom subsidiarnosti iz člena 5 PEU. V skladu z načelom sorazmernosti iz navedenega člena ta uredba ne presega tistega, kar je potrebno za doseganje navedenih ciljev.
- (39) Uredbi (EU) št. 1381/2013 in (EU) št. 390/2014 bi zato bilo treba razveljaviti.
- (40) Da bi zagotovili kontinuiteto pri nudenju podpore na zadevnem področju politike in omogočili izvajanje od začetka večletnega finančnega okvira za obdobje 2021–2027, bi morala ta uredba nujno začeti veljati čim prej in bi se morala uporabljati z retroaktivnim učinkom od 1. januarja 2021 –

SPREJELA NASLEDNJO UREDBO:

¹ Uredba (EU) št. 182/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. februarja 2011 o določitvi splošnih pravil in načel, na podlagi katerih države članice nadzirajo izvajanje izvedbenih pooblastil Komisije (UL L 55, 28.2.2011, str. 13).

Poglavje I

Splošne določbe

Člen 1

Predmet urejanja

Ta uredba vzpostavlja program Državljeni, enakost, pravice in vrednote (v nadaljnjem besedilu: Program) za obdobje trajanja večletnega finančnega okvira 2021–2027, določenega v Uredbi (EU, Euratom) 2020/2093.

Ta uredba določa cilje Programa, proračun za obdobje 2021–2027, oblike financiranja Unije in pravila za zagotavljanje takega financiranja.

Člen 2

Cilji Programa

1. Splošni cilj Programa je zaščititi ter spodbujati pravice in vrednote, kot so določene v Pogodbah, Listini in veljavnih mednarodnih konvencijah o človekovih pravicah, zlasti s podpiranjem organizacij civilne družbe in drugih deležnikov, ki delujejo na lokalni, regionalni, nacionalni in nadnacionalni ravni, ter s spodbujanjem državljanske in demokratične udeležbe, da bi ohranili in nadalje razvijali odprte, na pravicah temelječe, demokratične, enakopravne in vključujoče družbe, ki temeljijo na pravni državi.

2. V okviru splošnega cilja iz odstavka 1 ima Program naslednje specifične cilje, ki ustrezajo sklopom:
- (a) zaščita in spodbujanje vrednot Unije (sklop „Vrednote Unije“),
 - (b) spodbujanje pravic, nediskriminacije in enakosti, vključno z enakostjo spolov, ter napredka pri vključevanju načela enakosti spolov in načela nediskriminacije (sklop „Enakost, pravice in enakost spolov“),
 - (c) spodbujanje vključevanja in udeležbe državljanov v demokratičnem življenju Unije ter izmenjav med državljani različnih držav članic in ozaveščanje o njihovi skupni evropski zgodovini (sklop „Udeležba in sodelovanje državljanov“),
 - (d) boj proti nasilju, vključno z nasiljem na podlagi spola (sklop „Daphne“).

Člen 3

Sklop „Vrednote Unije“

Program se v okviru splošnega cilja iz člena 2(1) in v okviru specifičnega cilja iz točke (a) člena 2(2) osredotoča na zaščito in spodbujanje pravic ter ozaveščanje o njih z zagotavljanjem finančne podpore organizacijam civilne družbe, ki so dejavne na lokalni, regionalni, nacionalni in nadnacionalni ravni pri spodbujanju in negovanju teh pravic, s čimer se krepijo tudi zaščita in spodbujanje vrednot Unije in spoštovanje pravne države ter prispeva k oblikovanju bolj demokratične Unije, demokratičnemu dialogu, preglednosti in dobremu upravljanju.

Člen 4

Sklop „Enakost, pravice in enakost spolov“

V okviru splošnega cilja iz člena 2(1) in v okviru specifičnega cilja iz točke (b) člena 2(2) se Program osredotoča na:

- (1) spodbujanje enakosti ter preprečevanje neenakosti in diskriminacije na podlagi spola, rase ali narodnosti, vere ali prepričanja, invalidnosti, starosti ali spolne usmerjenosti in boj proti njim ter spoštovanje načela nediskriminacije na podlagi okoliščin iz člena 21 Listine;

- (2) podpiranje, pospeševanje in izvajanje celovitih politik, katerih cilj je:
- (a) spodbujanje polnega uživanja pravic žensk, enakosti spolov, vključno z usklajevanjem poklicnega in zasebnega življenja, opolnomočenje žensk in vključevanja načela enakosti spolov v vse politike;
 - (b) spodbujanje nediskriminacije in njenega vključevanja v vse politike;
 - (c) boj proti rasizmu, ksenofobiji in vsem oblikam nestrpnosti, vključno s homofobijo, bifobijo, transfobijo, interfobijo in nestrpnosti na podlagi spolne identitete, na spletu in drugje;
 - (d) zaščito in spodbujanje pravic otrok;
 - (e) zaščito in spodbujanje pravic invalidov;
- (3) zaščito in spodbujanje pravic, ki izhajajo iz državljanstva Unije, ter pravice do varstva osebnih podatkov.

Člen 5

Sklop „Udeležba in sodelovanje državljanov“

V okviru splošnega cilja iz člena 2(1) in v okviru specifičnega cilja iz točke (c) člena 2(2) se Program osredotoča na:

- (1) podpiranje projektov, namenjenih spominu na odločilne dogodke v sodobni evropski zgodovini, kot je vzpon avtoritarnih in totalitarnih režimov na oblast, vključno z njihovimi vzroki in posledicami, ter projekti, namenjeni ozaveščanju evropskih državljanov o njihovi skupni zgodovini, kulturi, kulturni dediščini in vrednotah, s čimer se izboljšuje njihovo razumevanje Unije, njenega izvora, namena, raznolikosti in dosežkov ter pomena medsebojnega razumevanja in strpnosti;
- (2) spodbujanje sodelovanja državljanov in predstavniških združenj v demokratičnem in državljanskem življenju v Uniji s tem, da se jim omogoči izražanje mnenj in javna izmenjava mnenj glede vseh področij delovanja Unije;
- (3) spodbujanje izmenjav med državljani različnih držav, zlasti prek partnerstev med mesti in mrež mest, da bi jim omogočili, da v praksi izkusijo bogastvo in raznolikost skupne dediščine Unije, in da bi se zavedali, da sta to bogastvo in ta raznolikost trdna podlaga za skupno prihodnost.

Člen 6
Sklop „Daphne“

V okviru splošnega cilja iz člena 2(1) in v okviru specifičnega cilja iz točke (d) člena 2(2) se Program osredotoča na:

- (1) preprečevanje in zatiranje – na vseh ravneh – vseh oblik nasilja na podlagi spola nad ženskami in dekleti ter nasilja v družini, vključno s spodbujanjem standardov, ki so določeni v Konvenciji Sveta Evrope o preprečevanju nasilja nad ženskami in nasilja v družini ter o boju proti njima (v nadaljnjem besedilu: Istanbulska konvencija);
- (2) preprečevanje in zatiranje vseh oblik nasilja nad otroki, mladimi in drugimi ogroženimi skupinami, kot so osebe LGBTIQ in invalidi;
- (3) podporo in zaščito za vse neposredne in posredne žrtve oblik nasilja iz točk 1 in 2, kot so žrtve nasilja v družini ali nasilja v intimnih razmerjih, vključno z otroki, osirotelimi zaradi kaznivih dejanj v družini, ter podporo in zagotavljanje enake ravni zaščite v vsej Uniji za žrtve nasilja na podlagi spola.

Člen 7
Proračun

1. Finančna sredstva za izvajanje Programa za obdobje od 1. januarja 2021 do 31. decembra 2027 znašajo 641 705 000 EUR v tekočih cenah.
2. Na podlagi prilagoditve za posamezne programe iz člena 5 Uredbe (EU, Euratom) št. 2020/2093 se znesek iz odstavka 1 tega člena poveša z dodatno dodelitvijo v višini 800 000 000 EUR v cenah iz leta 2018, kot je določeno v Prilogi II k navedeni uredbi.
3. V okviru zneska iz odstavka 1 se za naslednje cilje dodelijo naslednji okvirni zneski:
 - (a) 297 366 097 EUR v tekočih cenah, in sicer 46,34 % finančnih sredstev, za specifične cilje iz točke (a) člena 2(2);
 - (b) 169 410 120 EUR v tekočih cenah, in sicer 26,4 % finančnih sredstev, za specifična cilja iz točk (b) in (d) člena 2(2);
 - (c) 174 928 783 EUR v tekočih cenah, in sicer 27,26 % finančnih sredstev, za specifične cilje iz točke (c) člena 2(2).

4. V okviru zneska iz odstavka 2 se za naslednje cilje dodelijo naslednji okvirni zneski:
- (a) 43 % do 344 000 000 EUR v cenah iz leta 2018 za specifične cilje iz točke (a) člena 2(2);
 - (b) 23,07 % do 184 560 000 EUR v cenah iz leta 2018 za specifična cilja iz točk (b) in (d) člena 2(2);
 - (c) 23,93 % do 191 440 000 EUR v cenah iz leta 2018 za specifične cilje iz točke (c) člena 2(2);
 - (d) 10,00 % do 80 000 000 EUR v cenah iz leta 2018 za katerega koli od ciljev iz člena 2(2).
5. V okviru zneskov iz točk (a) in (b) odstavka 3 ter točk (a) in (b) odstavka 4 se vsaj 50 % dodeli za podporo dejavnostim, ki jih izvajajo organizacije civilne družbe, od tega se vsaj 40 % dodeli lokalnim in regionalnim organizacijam civilne družbe.

6. V okviru zneska iz točke (b) odstavka 3 in točke (b) odstavka 4 se vsaj 40 % dodeli za podporo dejavnostim za preprečevanje vseh oblik nasilja na podlagi spola in boj proti njim na vseh ravneh ter vsaj 15 % za dejavnosti, ki spodbujajo polno uživanje pravic žensk, enakost spolov, vključno z usklajevanjem poklicnega in zasebnega življenja, opolnomočenje žensk in vključevanje načela enakosti spolov.
7. V okviru zneska iz točke (c) odstavka 3 in točke (c) odstavka 4 se vsaj 65 % dodeli za demokratično udeležbo, 15 % pa za spominske dejavnosti.
8. Komisija ne odstopa od dodeljenih odstotnih deležev programskih sredstev, določenih v odstavkih 6 in 7, za več kot deset odstotnih točk.
9. Zneski iz odstavkov 1 in 2 se lahko dodelijo za tehnično in upravno pomoč za izvajanje Programa, kot so dejavnosti priprave, spremljanja, kontrole, revizije in ocenjevanja, vključno s korporativnimi informacijsko tehnološkimi sistemi, študijami, srečanji strokovnjakov ter sporočanjem o prednostnih nalogah in področjih, povezanih s splošnimi cilji Programa.
10. V skladu s točko (a) drugega pododstavka člena 193(2) finančne uredbe se lahko ob upoštevanju zapoznelega začetka veljavnosti te uredbe in za zagotovitev neprekinjenega delovanja za omejeno obdobje stroški, ki so nastali v zvezi z ukrepi, ki se podpirajo na podlagi te uredbe, ki so se že začeli izvajati, štejejo za upravičene od 1. januarja 2021, tudi če so nastali pred vložitvijo vloge za nepovratna sredstva ali zahtevka za pomoč..

11. Sredstva, dodeljena državam članicam v okviru deljenega upravljanja, se lahko na zahtevo zadevne države članice prerazporedijo v Program pod pogoji iz člena 26 Uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o skupnih določbah o Evropskem skladu za regionalni razvoj, Evropskem socialnem skladu plus, Kohezijskem skladu, Skladu za pravični prehod in Evropskem skladu za pomorstvo, ribištvo in akvakulturo, in finančnih pravilih za te sklade in o Skladu za azil, migracije in vključevanje, Skladu za notranjo varnost in Instrumentu za finančno podporo za upravljanje meja in vizumsko politiko (v nadaljnjem besedilu: uredba o skupnih določbah za obdobje 2021–2027). Komisija ta sredstva izvršuje neposredno v skladu s točko (a) prvega pododstavka člena 62(1) finančne uredbe ali posredno v skladu s točko (c) navedenega pododstavka. Ta sredstva se uporabijo v korist zadevne države članice.

Člen 8

Tretje države, pridružene Programu

V Programu lahko sodelujejo naslednje tretje države:

- (a) članice EFTA, ki so članice EGP, v skladu s pogoji, določenimi v Sporazumu o Evropskem gospodarskem prostoru;

- (b) države pristopnice, države kandidatke in potencialne kandidatke v skladu s splošnimi načeli in splošnimi pogoji za sodelovanje teh držav v programih Unije, določenimi v zadevnih okvirnih sporazumih in sklepih pridružitvenih svetov ali v podobnih sporazumih, ter v skladu s posebnimi pogoji, določenimi v sporazumih med Unijo in temi državami;
- (c) države iz evropske sosedске politike v skladu s splošnimi načeli in splošnimi pogoji za sodelovanje teh držav v programih Unije, določenimi v zadevnih okvirnih sporazumih in sklepih pridružitvenih svetov ali v podobnih sporazumih, ter v skladu s posebnimi pogoji, določenimi v sporazumih med Unijo in temi državami;
- (d) druge tretje države v skladu s pogoji, določenimi v posebnem sporazumu, ki ureja sodelovanje tretjih držav v katerem koli programu Unije, če sporazum:
 - (i) zagotavlja pravično ravnotežje glede prispevkov in koristi tretje države, ki sodeluje v programih Unije,
 - (ii) določa pogoje za sodelovanje v programih, vključno z izračunom finančnih prispevkov za posamezne programe, in upravne stroške programov;

- (iii) na tretjo državo ne prenaša nobenega pooblastila za odločanje v zvezi s programom Unije;
- (iv) jamči pravice Unije, da zagotavlja dobro finančno poslovanje in ščiti svoje finančne interese.

Prispevki iz točke (d)(ii) prvega pododstavka so namenski prejemki v skladu s členom 21(5) finančne uredbe.

Člen 9

Izvajanje in oblike financiranja Unije

1. Program se izvaja v okviru neposrednega upravljanja v skladu s finančno uredbo ali v okviru posrednega upravljanja z organi iz točke (c) prvega pododstavka člena 62(1) navedene uredbe.
2. Program lahko zagotovi financiranje v kateri koli obliki iz finančne uredbe.

3. Prispevki za mehanizem vzajemnega zavarovanja lahko krijejo tveganje, povezano z izterjavo sredstev, ki jih dolgujejo prejemniki, in se v skladu s finančno uredbo štejejo za zadostno jamstvo. Uporabljajo se določbe iz člena 37(7) Uredbe (EU) .../... Evropskega parlamenta in Sveta¹⁺.

Člen 10

Vrste ukrepov

Ukrepi, ki prispevajo k doseganju specifičnega cilja iz člena 2, lahko prejmejo financiranje v okviru te uredbe. Do financiranja so upravičene zlasti dejavnosti, navedene v Prilogi I.

Člen 11

Skupina za civilni dialog

Komisija ustanovi „skupino za civilni dialog“, katere namen je zagotoviti reden, odprt in pregleden dialog z upravičenci programa in drugimi ustreznimi deležniki ter tako omogočiti izmenjavo izkušenj in dobre prakse ter razpravo o razvoju politik v okviru področij in ciljev, zajetih v programu, in v okviru povezanih področij.

¹ Uredba (EU) .../... Evropskega parlamenta in Sveta z dne ... o vzpostavitvi okvirnega programa za raziskave in inovacije Obzorje Evropa, določitvi pravil za sodelovanje in razširjanje njegovih rezultatov ter razveljavitvi uredb (EU) št. 1290/2013 in (EU) št. 1291/2013 (UL L ...).

⁺ UL: prosimo, vstavite v besedilo številko in v opombo številko, datum in sklic na UL za uredbo iz dokumenta ST 7064/20 [2018/0224(COD)].

Poglavje II

Nepovratna sredstva

Člen 12

Nepovratna sredstva

1. Nepovratna sredstva v okviru Programa se dodeljujejo in upravljajo v skladu z naslovom VIII finančne uredbe.
2. Člani komisije za ocenjevanje so lahko zunanji strokovnjaki.

Člen 13

Kumulativno in alternativno financiranje

1. Za ukrep, za katerega je bil prejet prispevek v okviru Programa, je mogoče prejeti tudi prispevek iz drugega programa Unije, vključno iz skladov v okviru deljenega upravljanja, če prispevki ne krijejo istih stroškov. Za ustrezní prispevek k ukrepu se uporabljajo pravila zadevnega programa Unije. Kumulativno financiranje ne presega skupnih upravičenih stroškov ukrepa. Podpora iz različnih programov Unije se lahko izračuna po načelu sorazmernosti v skladu z dokumenti, ki določajo pogoje za podporo.

2. Ukrepi, ki jim je bil podeljen znak „Pečat odličnosti“ v okviru Programa, lahko prejmejo podporo iz Sklada za regionalni razvoj ali Evropskega socialnega sklada plus, v skladu s členom 73(4) uredbe o skupnih določbah za obdobje 2021–2027, če izpolnjujejo naslednje kumulativne pogoje:
 - (a) bili so ocenjeni v razpisu za zbiranje predlogov v okviru Programa;
 - (b) izpolnjujejo minimalne zahteve glede kakovosti iz tega razpisa za zbiranje predlogov;
 - (c) zaradi proračunskih omejitev ne smejo biti financirani v okviru tega razpisa za zbiranje predlogov.

Člen 14

Upravičeni subjekti

1. Merila za upravičenost iz odstavkov 2 in 3 tega člena se uporabljajo poleg meril iz člena 197 finančne uredbe.
2. Upravičeni so naslednji subjekti:
 - (a) vsak pravni subjekt s sedežem v:
 - (i) državi članici ali z njo povezani čezmorski državi ali ozemlju;

- (ii) tretji državi, pridruženi Programu, razen v primeru specifičnega cilja iz točke (a) člena 2(2);
 - (b) vsak pravni subjekt, ustanovljen v skladu s pravom Unije, ali katera koli mednarodna organizacija.
3. Evropski mreži nacionalnih organov za enakost (Equinet) se lahko na podlagi točke (b) člena 7(3) in točke (b) člena 7(4) brez razpisa za zbiranje predlogov dodelijo nepovratna sredstva za poslovanje, da z njimi krije odhodke, povezane s stalnim programom dela Equinet.

Poglavje III

Načrtovanje, spremljanje, ocenjevanje in nadzor

Člen 15

Program dela

1. Program se izvaja s programi dela iz člena 110 finančne uredbe.
2. Program dela sprejme Komisija z izvedbenim aktom. Ta izvedbeni akt se sprejme v skladu s postopkom pregleda iz člena 22.

Člen 16
Spremljanje in poročanje

Kazalniki za poročanje o napredku Programa pri doseganju splošnih in specifičnih ciljev iz člena 2 so določeni v Prilogi II.

Za zagotovitev učinkovite ocene napredka Programa pri doseganju njegovih ciljev se na Komisijo prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 18 za spremembo Priloge II v zvezi s kazalniki, kadar je to potrebno, in da se ta uredba dopolni z določbami o vzpostavitvi okvira za spremljanje in ocenjevanje.

Sistem za poročanje o smotnosti zagotavlja, da se podatki za spremljanje izvajanja Programa in njegovih rezultatov zbirajo uspešno, učinkovito in pravočasno.

V ta namen se prejemnikom sredstev Unije in po potrebi državam članicam naložijo sorazmerne zahteve glede poročanja.

Člen 17
Ocenjevanje

1. Ocenjevanja Programa se opravijo pravočasno, z namenom, da prispevajo k postopku odločanja.

2. Komisija opravi vmesno oceno Programa, potem ko je na voljo dovolj informacij o izvajanju Programa, vendar najpozneje v štirih letih od začetka izvajanja Programa. Pri vmesni oceni se upoštevajo rezultati ocen dolgoročnega učinka predhodnih programov.
3. Komisija opravi končno oceno Programa na koncu njegovega izvajanja, vendar ne pozneje kot v štirih letih po koncu obdobja iz člena 1.
4. Komisija zaključke ocen skupaj s svojimi pripombami sporoči Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij.

Člen 18

Izvajanje prenosa pooblastila

1. Pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov je preneseno na Komisijo pod pogoji, določenimi v tem členu.
2. Pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov iz člena 16 se prenese na Komisijo za obdobje do 31. decembra 2027.

3. Prenos pooblastila iz člena 16 lahko kadar koli prekliče Evropski parlament ali Svet. S sklepom o preklicu preneha veljati prenos pooblastila iz navedenega sklepa. Sklep začne učinkovati dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije* ali na poznejši dan, ki je določen v navedenem sklepu. Sklep ne vpliva na veljavnost že veljavnih delegiranih aktov.
4. Komisija se pred sprejetjem delegiranega akta posvetuje s strokovnjaki, ki jih imenujejo države članice, v skladu z načeli, določenimi v Medinstitucionalnem sporazumu z dne 13. aprila 2016 o boljši pripravi zakonodaje.
5. Komisija takoj po sprejetju delegiranega akta o njem sočasno uradno obvesti Evropski parlament in Svet.
6. Delegirani akt, sprejet na podlagi člena 16, začne veljati le, če mu niti Evropski parlament niti Svet ne nasprotuje v roku dveh mesecev od uradnega obvestila Evropskemu parlamentu in Svetu o tem aktu ali če pred iztekom tega roka tako Evropski parlament kot Svet obvestita Komisijo, da mu ne bosta nasprotovala. Ta roke se na pobudo Evropskega parlamenta ali Sveta podaljša za dva meseca.

Člen 19

Zaščita finančnih interesov Unije

Kadar tretja država sodeluje v Programu po odločitvi, sprejeti na podlagi mednarodnega sporazuma ali na podlagi katerega koli drugega pravnega instrumenta, odgovornemu odredbodajalcu, OLAF in Računskemu sodišču podeli potrebne pravice in dostop, da lahko v celoti izvajajo svoje pristojnosti. V primeru OLAF take pravice vključujejo pravico do izvajanja preiskav, vključno s preverjanji na kraju samem in inšpekcijami, kot je določeno v Uredbi (EU, Euratom) št. 883/2013.

Poglavje IV

Prehodne in končne določbe

Člen 20

Informiranje, komuniciranje in obveščanje javnosti

1. Prejemniki sredstev Unije z zagotavljanjem skladnih, učinkovitih in sorazmernih informacij različnim ciljnim skupinam, tudi medijem in javnosti, navedejo izvor teh sredstev in zagotovijo prepoznavnost financiranja Unije, zlasti pri promoviranju ukrepov in njihovih rezultatov.

2. Komisija izvaja ukrepe informiranja in komuniciranja v zvezi s Programom, ukrepi, izvedenimi na podlagi Programa, in doseženimi rezultati.
3. Finančna sredstva, dodeljena Programu, prispevajo tudi h korporativnemu komuniciranju o političnih prednostnih nalogah Unije, kolikor so te prednostne naloge povezane s cilji iz člena 2.

Člen 21

Kontaktne točke Programa

Vsaka država članica lahko vzpostavi kontaktne točke Programa, ki so pristojne za zagotavljanje nepristranskega vodenja, praktičnih informacij in pomoči vložnikom, deležnikom in upravičencem Programa v zvezi z vsemi vidiki Programa, vključno v zvezi s postopkom prijave, razširjanjem uporabniku prijaznih informacij in rezultatov Programa, poizvedbo glede partnerjev, usposabljanjem in formalnostmi.

Kontaktne točke Programa svoje naloge opravljajo neodvisno.

Člen 22
Postopek v odboru

1. Komisiji pomaga odbor. Ta odbor je odbor v smislu Uredbe (EU) št. 182/2011.
2. Pri sklicevanju na ta odstavek se uporablja člen 5 Uredbe (EU) št. 182/2011.
3. Odbor se lahko za obravnavo posameznih sklopov Programa sestane v posebnih sestavah.

Člen 23
Razveljavitev

Uredbi (EU) št. 1381/2013 in (EU) št. 390/2014 se razveljavita z učinkom od 1. januarja 2021.

Člen 24
Prehodne določbe

1. Ta uredba ne vpliva na nadaljevanje ali spremembo ukrepov, začeti na podlagi uredb (EU) št. 1381/2013 in (EU) št. 390/2014, ki se še naprej uporabljata za te ukrepe do njihovega zaključka.
2. Finančna sredstva za Program lahko krijejo tudi odhodke za tehnično in upravno pomoč, ki so potrebni za zagotovitev prehoda med Programom in ukrepi, sprejetimi na podlagi uredb (EU) št. 1381/2013 in (EU) št. 390/2014.
3. Po potrebi se lahko v proračun Unije po letu 2027 knjižijo odobritve za kritje odhodkov iz člena 7(9), da se omogoči upravljanje ukrepov, ki niso zaključeni do 31. decembra 2027.

Člen 25
Začetek veljavnosti

Ta uredba začne veljati na dan objave v *Uradnem listu Evropske unije*.

Uporablja se od 1. januarja 2021.

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v vseh državah članicah.

V Bruslju,

Za Evropski parlament
predsednik

Za Svet
predsednik

PRILOGA I

DEJAVNOSTI, KI JIH PODPIRA PROGRAM

Splošni in specifični cilji Programa, določeni v členu 2(2), se uresničujejo zlasti s podpiranjem naslednjih dejavnosti:

- (1) ozaveščanje in promoviranje ter razširjanje informacij v okviru področij in ciljev, ki jih zajema Program, z namenom izboljšanja poznavanja pravic in vrednot ter s tem povezanih politik;
- (2) vzajemno učenje in izmenjava dobrih praks med deležniki z namenom izboljšanja znanja in medsebojnega razumevanja;
- (3) analitične dejavnosti in dejavnosti spremljanja z namenom izboljšanja razumevanja stanja v državah članicah in na ravni Unije na področjih, ki jih zajema Program, kot tudi izboljšanja izvajanja prava, politik in vrednot Unije v državah članicah, kot so dejavnosti, ki vključujejo zbiranje podatkov in statistik, razvijanje skupnih metodologij in po potrebi kazalnikov ali referenčnih meril, študije, raziskave, analize in ankete, ocenjevanje, ocene učinka ter priprave in objave navodil, poročil in učnega gradiva;

- (4) usposabljanje zadevnih deležnikov z namenom izboljšanja poznavanja politik in pravic na področjih, ki jih zajema Program;
- (5) razvijanje in vzdrževanje orodij informacijske in komunikacijske tehnologije (IKT);
- (6) podpiranje organizacij civilne družbe in neprofitnih deležnikov, dejavnih na področjih, ki jih zajema Program, da bi:
 - (a) izboljšali njihovo zmožnost odzivanja in vsem državljanom zagotovili ustrezen dostop do njihovih storitev, dejavnosti svetovanja in podpornih dejavnosti;
 - (b) opravljali dejavnosti za promoviranje pravic, s čimer se krepijo tudi zaščita in spodbujanje vrednot Unije in spoštovanje pravne države ter prispeva k demokratičnemu dialogu, preglednosti in dobremu upravljanju, tudi v primerih krčenja prostora za civilno družbo;
- (7) krepitev ozaveščenosti državljanov, zlasti mladih, glede evropske kulture, kulturne dediščine, identitete in zgodovine, vključno kar zadeva totalitarne in avtoritarne režime ter druge odločilne trenutke v novejši evropski zgodovini, da bi okrepili spomin in zavezanost evropskih državljanov Uniji ter spodbujali strpnost, medsebojno razumevanje, medkulturni dialog in spoštovanje raznolikosti;

- (8) združevanje državljanov različnih narodnosti in kultur, in sicer se jim v ta namen omogoči, da sodelujejo pri dejavnostih v okviru partnerstev med mesti in projektih civilne družbe, s čimer se ustvarjajo pogoji za boljši pristop od spodaj navzgor ter spodbuja državljanska in demokratična udeležba;
- (9) spodbujanje in omogočanje aktivnega in vključujočega sodelovanja pri izgradnji bolj demokratične Unije, pa tudi ozaveščanja o pravicah in vrednotah z zagotavljanjem podpore organizacijam civilne družbe;
- (10) razvijanje zmogljivosti evropskih mrež za spodbujanje in nadaljnje razvijanje prava Unije ter njenih vrednot, ciljev politik in strategij;
- (11) financiranje tehnične in organizacijske podpore za izvajanje Uredbe (EU) 2019/788, s čimer se podpira uresničevanje pravice državljanov do predlaganja in podpiranja evropske državljanske pobude;
- (12) izboljšanje poznavanja Programa ter širjenja in prenosljivosti njegovih rezultatov; pa tudi spodbujanja navezovanja stikov; med drugim z vzpostavitvijo in podpiranjem kontaktnih točk Programa.

PRILOGA II

KAZALNIKI

Program se spremlja na podlagi niza kazalnikov za merjenje uspešnosti pri uresničevanju njegovih splošnih in specifičnih ciljev ob zmanjšanju upravnih bremen in stroškov. V ta namen se bodo zbirali podatki v zvezi z naslednjim sklopom kazalnikov:

- (1) število ljudi, ki so jih dosegle:
 - (a) dejavnosti usposabljanja;
 - (b) dejavnosti vzajemnega učenja in izmenjava dobrih praks;
 - (c) dejavnosti ozaveščanja, obveščanja in razširjanja informacij;
- (2) število organizacij civilne družbe, ki so jih dosegle dejavnosti za podporo in izgradnjo zmogljivosti;
- (3) število nadnacionalnih mrež in pobud, ki se po ukrepanju v okviru programa osredotočajo na evropski spomin in dediščino.

Vsi posamezni podatki se po možnosti razčlenijo po spolu. Vmesne in končne ocene Programa se osredotočajo na posamezen sklop in posamezno dejavnost ter vključujejo vidik enakosti spolov in oceno učinkov na enakost spolov.